

Kościół hiszpański

Autor tekstu: **Mariusz Agnosiewicz**

Hiszpania, drugi po Polsce arcykatolicki kraj Europy, jest chrześcijańską od **587 r.** za sprawą Wizygotów. Pierwszym Hiszpanem na tronie papieskim był **św. Damazy** (366-384). To on polecił św. Hieronimowi rewizję łacińskiego przekładu Biblii, zawierającego wiele błędów. Następnymi papieżami pochodzącymi z Hiszpanii byli:

- **Kalikst III** (1455-1458) — Alfons de Borja, z Jativa wprowadził odmawianie w południe modlitwy maryjnej na Anioł Pański
- **Aleksander VI** (1492-1503) — Rodriguez de Borja, z Jativa, bratanek Kaliksta III; przez wielu uważany za najbardziej zdeprawowanego papieża w dziejach Kościoła.

W 1492 r. arcykatolicki król Ferdynand wydał edykt nakazujący wygnanie wszystkich praktykujących Żydów z terytorium Hiszpanii.

Hiszpański purytanizm i arcykatolicyzm

*„We Włoszech purytanizm był antyinstytucjonalny, w **Hiszpanii** purytanizm został zinstytucjonalizowany. Państwową instytucją zaś zaskakująco popularną, dokonującą badań nad nieczystością krwi i wiary była inkwizycja. **Cisneros** stał się w roku 1507 Wielkim Inkwizytorem. W czasie kiedy przewodził temu bastionowi ortodoksji, zakazał wygłaszania kazań na temat odpustów, motywując to tym, że odbierały one pieniądze Hiszpanii, aby napęłnić kufry papieskie w Rzymie. Działo się to na całe lata przed krzykiem, który podniósł się w Niemczech przeciw nadużyciom. Oczyszczenie Kościoła hiszpańskiego pomaga wyjaśnić panujące w nim poczucie moralnej wyższości, a także wytłumaczyć, dlaczego jego władze nie potrafiły uznać, że reforma Kościoła wymaga otwartego zerwania z Rzymem. Cisneros, przeciwnik papieskiego wyzysku poprzez sprzedaż odpustów, był, co jest ironią, regentem Hiszpanii w okresie pomiędzy śmiercią Ferdynanda w roku 1516 a nastaniem Karola I (późniejszego Karola V) w roku następnym. Był głową państwa, a zarazem głową państwa-Kościół w roku przybicia 95 tez. Fakt ten nasuwa myśl o uderzającej przedwczesnej dojrzałości reformy katolickiej w Hiszpanii. Z chwilą kiedy luteranie wypowiedzieli się za zerwaniem z papieżem — w świecie katolickim kwestia, czy Rzym potrafi dogonić religię Hiszpanów i utrzymać się na jej poziomie, stała się zagadnieniem historycznym.” [1]*

Powstanie Zjednoczonych Prowincji

*„W roku 1579 Holandia i Zelandia, Geldria, Utrecht i Overijssel z Groningen utworzyły **unię utrechtcką**, otwarcie powstając w imieniu wolności religijnej jednostki przeciw jakimukolwiek pogodzeniu się z Hiszpanią. „Hiszpanie [...] wszelkimi sposobami, jakie są im dostępne, usiłowali dotychczas i nadal usiłują podbić te prowincje częściowo lub całkowicie i poddać je ich tyrańskiemu rządowi i niewoli”, unia miała zapewnić „każdej jednostce cieszenie się swobodą religijną i przekonanie, że nikt nie będzie prześladowany ani indagowany z powodu swojej wiary.” [2]*

Zobacz także te strony:

[Inkwizycja królewska 1480-1834](#)

Przypisy:

[1] Europa XVI wieku - Richard Mackenny

[2] Mackenny, op.cit.

Mariusz Agnosiewicz

Założyciel, redaktor naczelny i publicysta Racjonalisty, założyciel i prezes Polskiego Stowarzyszenia Racjonalistów. Kontakt online ([GG](#), [Skype](#))

[Strona www autora](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 08-07-2002 Ostatnia zmiana: 26-07-2007)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1006) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1006>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.
Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl